

Sammanfattning: Hur kan de geodataproducerande myndigheterna bättre kan möta användarnas behov?

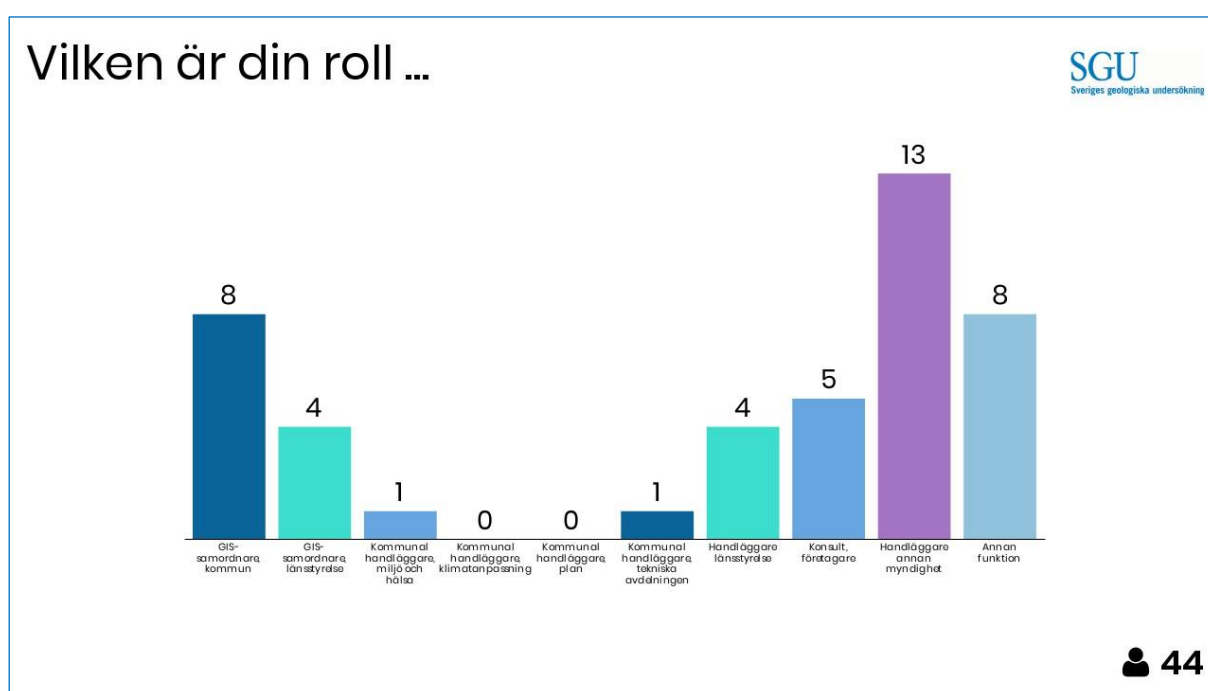
Workshop i samband med GIS Östergötland, GISiDé och Lantmäteriets dag den 13 november 2018

Temat för dagen var hydrografi och hur geodata kan vara ett stöd i arbetet med olika vattenfrågor. Bland annat presenterades SHMIs och Lantmäteriets nya tjänst Hydrografinätverket. SGU deltog i dagen och lyfte bland annat grundvattenfrågorna och den geodata som finns kopplade till grundvatten.

Workshopen gjordes av Lantmäteriet och SGU tillsammans, som ett led i att öka dialogen med användarna av Geodata. Detta är en sammanställning av vad som kom fram.

Vilka deltog?

Med dagen var mer än 40 personer och så här fördelade sig rollerna, enligt den mentimeterundersökning som gjordes på plats:

Kort sammanfattning och analys av det som kom fram i diskussionerna

De flesta av workshopens deltagare använder geodata dagligen och till en mängd olika typer av användningsområden – bedömningar, analyser, för planerings- och beslutsunderlag, visualisering m.m. De använder också data från många olika geoproducenter.

Tydligt är att många av användarna vill ha informationen samlad på ett ställe – en enkel och tydlig ingång.

Vi (producenter) behöver bli ännu bättre på metadata, dvs. hur vi beskriver våra data men också att vi använder oss av den standard som finns för metadata.

Mer samverkan, information och goda exempel på hur data kan användas efterlyses.

Resultaten från workshopen – grupperade i teman

När och hur finns det behov av geodata?

Dagligen – beror på vilken avdelning på kommunen man arbetar./ALLTID/Varje dag...

Konkreta exempel på användningsområden

- Miljöbedömningar
- Analyser för bland annat beslutsunderlag
- Göra kartor/kombinera data
- Visualiseringar
- Planera
- Naturvård/restaurering
- Våtmarksanläggningar
- Vattenförsörjningsplanering
- Statusklassning av vatten
- 3D modellering

Mer om tekniska plattformar och liknande

Generellt:

- Egen datainsamling
- Behöver mer än wms – behöver kunna analysera data

SMHI: ArcGIS/QGIS

Kommuner: ArcGIS

Vilken data används?

Mer generellt: LMs, SGUs, SMHIs, Vattenwebben, SCB, Trafikverket

- Vattenförekomster (linje och polygoner)
- Sjö- och vattendrag
- SGUs jordartsdata
- SGUs brunnregister
- SGUs sårbarhetskartor
- LMs bakgrundskartor
- LMS höjddata
- Artbakgrundskartor
- Analysportalen
- Skogsstyrelsens
- Naturvårdsverkets
- Hydrografi i nätverk
- Strandlinje
- Avrinningsområden
- Sjögregister/sjödjup
- Dammregister
- SJVs Jordbruksblock
- NVs miljöfarliga verksamheter/EBH
- Kultur och fornlämningar

Lantmäteriet:

- Visningstjänster höjddata direkt
- Nedladdningstjänster
- WMS
- Grid 2+
- LMs öppna data
- Geodatakatalogen, geodata.se

LST:

- WebGIS internt
- Portal för HVCGIS

SMHI: vattenwebb – massor med analyser

VISS: vattenkartan

Hur fungerar det och hur kan det bli bättre?

Samordna data

Nästan alla arbetsgrupperna lyfter fram att informationen bör vara samlad på ett ställe.

Så är ser kommentarerna ut:

- All information samlad på ett ställe, förslagsvis Geodata.se. Ange geodata-avtalsnummer. Allt borde vara åtkomligt via Geodata.
- Samla all data på ett ställe (Geodata.se) och ha en webbkarta som länsstyrelsen, visa koppling metadata.
- Det är svårt att hitta relevanta data – det behövs en (1) enkel väg in till data.
- Ett ställe med data
- Bättre samverkan och samordning.
- Ge politiker underlag för att kunna efterfråga bättre samordning.
- Aktualisera informationen och kringinformationen i arbetet med effektivare samhällsbyggnadsprocess.

Mer samordning och information

- Information om vad som är på gång och nya data som kommer. Kanske en flik på Geodata.se eller som ett nyhetsbrev.
- Mer information från andra myndigheter – så att vi inte behöver uppfinna hjulet varje gång vi ska göra något.

Beskrivningar, metadata och leveransformat

- Det krävs bra produktbeskrivningar och metadata. Vad gäller metadata – det finns standard för metadata men myndigheterna beskriver ändå sina data på olika sätt. Idag är både metadata och leveransformat ibland ett hinder.
- Dela upp metadata enligt standard (svårt att hantera ”stora sjok” av metadata)
- Förkortningarna i geodata.se är svåra att förstå.
- Kategorisera informationen utifrån användningsområden. Tagga med flera sökord så man hittar, utan att veta vad det heter exakt.
- GML-formatet försvårar då de flesta jobbar i ESRI-program.
- Uppdelningen på HiN (hydrografi i nätverk) och HAcO (Haro – huvudavrinningsområden) blir komplicerat då man vill ha data för till exempel ett län. Då måste man ta ut flera områden och sätta ihop lager för lager.
- Det är inte så bra om namn/ID är inbakat i datan (se även kommentar om namnsättning)
- Information på varje skikt(lager) om vad man kan använda informationen i just detta skikt till.
- Positivt att använda öppna standarder – branschen bör anpassa sig.
- Vad gäller maskin-till-maskinflöde – viktigt med information om ändringar!

Mer statistik

- Bra presentation av statistik finns på SMHI (till exempel klimatförändring) och SCB. Mer av det!

Goda exempel, dialog och kurser

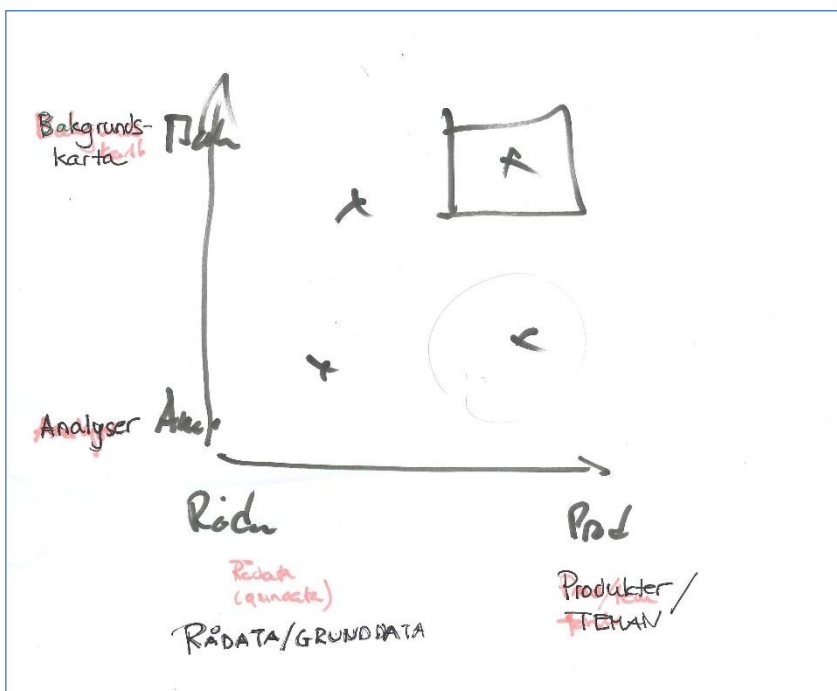
- Fallstudier hos kommuner och myndigheter.
- Goda exempel, dela erfarenheter.

- Exempel på hur man kombinera data,
- Behövs att någon visar "icke-GISare" vad informationen kan användas till.
- Bra att visa vad som finns hos myndigheterna (kurser, utbildning).
- Upphovsrätt och referenser – vad gäller (kurs, utbildning)
- Enkätundersökning, direkt på webben. Kopplad till specifik produkt/dataset/tjänst (enkla frågor, snabbt svara på till vad man använder informationen m.m.)
- Träffar över gränserna (som idag) är jättebra för att utbyta erfarenheter m.m. Mer av det!!

Och lite smått och gott

- Informationssäkerhet? Tydligare riktlinjer. Vad är tillgängligt för vem? Och hur?
- Namnsättning: Det behövs ett gemensamt namnsättningsystem för vattendrag – eller att det är LMs namn om gäller så långt som möjligt (nu blir det förvirrat när samma objekt har olika namn). Gäller även orsnamn.
- Vattenwebb – flöden ska finnas där också.

För myndigheterna att beskriva sina användare och identifiera vilken bearbetningsgrad informationen bör ligga på, tänk som en graf:

Vad tar deltagarna med sig hem från dagen?

Resultatet av avslutnings- och utvärderingsfråga i Menti:

- Informationen om hydrografi i nätverk
- Hydrografinätverket, kontakter
- Mycket intressanta föreläsningar. Bra att videofilma dem.
- Fått bättre bild av var information går att hämta.
- Att det går och få noggrannare analyser med det nya hydrografinätverket
- Sårbarhetskartor. Hydrografi i nätverk. Prata med andra.

- Insikt i produkten hydrografi i nätverk. Intressant att höra hur andra arbetar och tänker kring dessa frågor
- Att det önskas mer samordning mellan alla geodataproducerande myndigheter. Frågan är hur!
- Nulägesbild, kunskap,
- Bra info om vad som finns att använda.
- Ny kunskap om lager som jag inte visste fanns. Skönt att höra att fler har liknande problem :) mycket händer och intressanta att följa utvecklingen med geodata och digitaliseringen!
- Kommunikation/diskussioner som uppstår mellan myndighet/kommun/övrig aktör.
- Intressanta diskussioner, kontakter
- Intressant och trevlig dag!
- Undersökningar av möjliga vattentäkter.
- Nyttigt att träffas utanför arbetsplatserna
- Bra med värdefull input från användare
- Alltid bra med möten/kommunikation. Det ger alltid input till den egna verksamheten.
- Mycket bra föreläsning om brandtjänstens arbete i GIS